

Prze gl ą d a r t y k u ł ó w.

Wiadomości krajowe: Z Wiednia. — **Zagraniczo:** Stany Zjednoczone Ameryki północnej: Rozprawy w procesie Mac Leoda. — Państwo La Plata. — Brazylia: Zagajenie zgromadzenia ustawodawczego. — Hiszpania. — Anglija: Skutki wyborów. (Mowa lorda John Russell.) — Śmierć Katalani. — Francya: Udział ministeryjum w wyborach Anglii. — Opór Tuluzy przeciw projektom fiskalnym. — Wiadomości o flocie z Tulonu. — Doniesienia z Afryki. — Holandya. — Szwecya i Norwegija: Rozruchy w Sztokholmie. — Niemcy. — Chiny: Bezskuteczność układów i ciągle zatamowanie handla. — *Nowiny Lwowskie.* — *Wiadomości handlowe i przemysłowe:* Lwów. — Gdańsk.

Wiadomości krajowe.

— Z Wiednia. —

Po śmierci Fryderyki Karoliny Zofii Królowej Hanowerskiej, z domu Księżniczki Meklebursko-Strzelickiej, przywdział dwór za najwyższym rozporządzeniem żałobę dnia 8. lipca, i takowa przez dni dziesięć bez odmiany, aż włącznie do dnia 17. lipca noszoną będzie.

JCMność najwyższem postanowieniem z d. 26. czerwca r. b., raczył kanoniję honorową, opróżnioną przy lwowskiej grecko-katolickiej kapitułe, nadać najlaskawiej jks. Janowi Łotockiemu, wice-rektorowi grecko-katolickiego Seminarjum we Lwowie.

Wiadomości zagraniczne.

Stany Zjednoczone Ameryki północnej.

Nowy Jork dnia 17. czerwca. Rozprawy, które w procesie Mac Leoda rozpoczęły się w Senacie dnia 11go t. m., były bardzo burzliwe, ale do żadnego nie doprowadziły skutku. Opozycja korzystając z tej sposobności, wyrażała się w sposobie nader nieprzyjaznym przeciw Anglii i zachowywaną przez rząd polityce pod względem nieporozumień z Angliją. Stanowczo oświadczyła się za tém, że Mac Leod aż do ukończenia procesu w więzieniu pozostać, a jeżeli się winnym okaże, zasądzoną nań karę odbyć powinien.

Państwo La Plata.

Montowideo dnia 23. kwietnia. Do gubernatora prowincyi argentyńskiej Corrientes przybyła deputacyja państwa Paraguay, które po

śmierci dyktatora Francya Rzeczą-pospolitą się ogłosiło. Zamiar posłannictwa tego nie jest wiadomy; spodziewają się jednak ważnych skutków ze związku z tém nowem państwem.

Brazylja.

Rio Janeiro dnia 7. maja. Cesarz zajął dnia 3. t. m. zgromadzenie ustawodawcze. W krótkiej mowie, mianąj przy tej sposobności, zapowiedział, że koronacyja jego odbędzie się jeszcze w ciągu tegorocznych posiedzeń izb, oznajmił, że Brazylja z wszystkimi mocarstwami zagranicznymi jest w najlepszym porozumieniu, i ubolewał, że nie skończyła się jeszcze wojna domowa w prowincyi Rio Grande da Sul.

Hiszpanija.

Madryt d. 24. czerwca. Kongres na posiedzeniu dnia wczorajszego wieczorem przyjął wniosek większości komisyi, 129 głosami przeciw jednemu (deputowanego Hompanera, byłego ministra spraw wewnętrznych), by opiekę nad Królową Izabellą i jej siostrą za wakującą ogłosić i przystąpić do wyboru nowego opiekuna.

— dnia 26. czerwca. Wczoraj odczytano w Senacie zdanie komisyi, dotyczące się opieki nad Królową i jej siostrą. Większość komisyi, składająca się z pp. Torres Solano (podsekretarza Stanu w ministeryjum sprawiedliwości), Martinez de Velasco (mianowanego biskupem w Jean) i Codornina (lékarza Rejenta) wniosła, by opiekę za wakującą ogłosić i przystąpić do wyboru nowego opiekuna. Mniejszość, składająca się z hrabiego Pinofiels (ministra sprawiedliwości, gdy Ferdynand III. na łożu śmiertelném małżonkę swoją

do stępu rządu powołał) i Alwaresa Pea stany jest tego zdania, że bez zgwałcenia konstytucyj opieka Królowej-Matce odjęta być nie może, a przeto oświadczyć należy, że przedmiotu tego pod rozprawę brać nie można. Zdanie mniejszości będzie najprzód a zwłaszcza dnia 30go rozbięraném. Wistocie zdają się tego obawiać, że pewna ilość Senatorów dla tego nie przybędzie, ażeby głosowanie niepodobném uczynić. By więc wykonanie zamiaru tego zniweczyć, wniósł wczoraj Senator Lafana, ażeby aż do odbycia głosowania w sprawie opieki, żadnemu Senatorowi wyjechać nie było wolno.

Wielka Brytania i Irlandya.

London dnia 2. lipca. Według podań dziennika torysowskiego *Standard*, Torysowie mieli do dnia dzisiejszego zyskać w wyborach 30 głosów: to jest na tylu miejscach, reprezentowanych dotąd przez ministeryjalnych, obrano Torysów, którzy tylko 26 głosów utracili przez to, że ministeryjali na ich miejsce przyszli. Najdotkliwszą klęskę ponieśli ministrowie w Londynie i Westmiasterze; *City* londyńska była dotąd przez czterech liberalistów reprezentowaną, a tą razą obrała, jak wiadomo, tylko dwóch liberalistów, Sir M. Wooda i lorda Johna Russella, a dwóch Torysów, Mastermana i Lyalla; oprócz tego lord John Russell tylko większością dziewięciu głosów odniósł zwycięstwo nad swym najbliższym kandydatem na liście wyborowej, nad Torysem panem Attwood, tak iż gdyby nie te dziewięć głosów (6221 przeciw 6212) *City* londyńska byłaby miała reprezentantami trzech Torysów a tylko jednego liberalistę.

Dziennik *Sun* nie posiada się z gniewu, że Wigowie w *City* w połowie klęskę ponieśli. «Londyn» powiada «stał się beczynnym, neutralnym, stał się zerem dla interesów kraju. Londyn zapoznał obowiązki swoje względem kraju, stowarzyszeniem monopolistów różnego rodzaju zapadł w obojętność i uspienie letargiczne względem siebie i całej Anglii.» Gazeta ministeryjalna *Globe* po takim niepomysłnym skutku wyborów pociesza się następującemi uwagami: «Lubo wybór londyński nie odpowiedział oczekiwaniom naszym, bynajmniej jednak nie powinien wzniecać zniechęcenia a tém mniej niespokojności, powstającej przez połączenie się monopolistów w sprawie interesów swój klasy, i nie powinien odwoznić przyjaciół ludu od co-ras większych natężeń, dla zabezpieczenia sobie dobrodziejstw, jakie rząd mu przygotowuje.»

Obliczenie podług źródeł bynajmniej niestronicznych okazuje dotąd korzyść dla konserwaty-

stów: dziesięciu głosów w miasteczkach angielskich, dwudziestu w hrabstwach angielskich, a czterech głosów w Szkocyi; a ponieważ w reprezentacji Irlandyi żadnej istotnej zmiany spodziewać się nie należy, to korzyść ta, jeżeli przypuścimy, że partyje przy końcu ostatniego parlamentu prawie równo stały, wzmoże się dla konserwatystów przy pierwszym wielkim podziale do większości 68 głosów. Każdy głos bowiem, który z Wiga na Torysa przeszedł, powiększa nie tylko zastęp Sir Roberta Peela, lecz odbiera zarazem głos ławkom ministeryjalnym izby skarbowej. Mając wzgląd na wszelkie nieobliczone przypadki i mogącą zajść nieobecność niektórych członków, podobną do prawdy większość dla Torysów podajemy na 50 głosów. W takim składzie rzeczy zachodzi pytanie, czy rząd zechce zwołać parlament, lub czy piérwój nastąpią rezygnacyja ministrów nie zakończy walki, w której role zostałyby tylko zmienione.

Gdy lord John Russell po skończeniu wyborów w *City* raz jeszcze na mównicę wstąpił, od jednej partyi z wyciem, od drugiej z okrzykami pochwał był przyjęty. Podziękował za dane mu zaufanie i rzekł, że powołany jest do parlamentu jako reprezentant wielkiej, światłej i niepodległej korporacyi wyborców, i właśnie ta mała większość jego wkłada nań obowiązek niczego się nie lękać, niczego nie zaniedbać. Ustawy zbożowe na wszelki przypadek zmienione być powinny, a co się nowych ustaw o ubogich dotyczy, o tém właściwie nie ma prawie żadnej różnicy zdania między nim a Sir Robertem Peelem. W ciągu wyborów doznał on wiele nieprzyjemności: zarzucano mu zdania, jakie r. 1822 o ustawach zbożowych wyrażał. Zmienił on wprawdzie zdanie swoje od tego czasu, ale dopiero jak odczytał mowy lorda Ashburtona i Sir Jamesa Grahama, a teraz niech mu przeciwnicy jego zarzucają, że zdania swojego z przekonania nie zmienił! «Uważam się teraz» kończył minister «za członka *City* londyńskiej i za obowiązane go zwracać uwagę na różne jej interesa, gdyż one są najcisłej z interesami ogółu połączone, a iż mam zaszczyt być w parlamencie reprezentantem *City*, przeto jój interesom największą i najtrwalszą baczność poświęcę.»

(Z innej korespondencyi.) Rezultat wyborów w miastach i miasteczkach Anglii dosyć już dotąd wiadomy, by ostateczne skutki rozwiązania parlamentu z pewnością ocenić. Ministeryjum i stronnicy jego z partyi Wigów i Radykalistów potracili członków w wielu miejscach, pod czas gdy nie zyskać jużby stracić było; gdyż pomniejszenie ich siły w reprezentacji miast i miasteczek winno być uważane za

konieczny wypadek straty, jakiej sami spodziewali się po hrabstwach angielskich. Londyn, Liwercpol, Westminster, Brystol, Leeds, Blackburn, Hull i Bradford obraly kandydatów konserwacyjnych, którzy wstępują w miejsce członków ministeryjalnych ostatniego parlamentu lub ich głosy neutralizują. W Liwercpolu stał lord Palmerston na końcu w liście kandydatów, i dla tego do miasteczka Tywertonu powrócił. Józefa Hume, jednego z najstarszych i najmłodziej zmordowańszych członków partii radykalnej, pokonał w Leeds Torys i Kwakier. W Harwich szczególniejszym sposobem upadł p. le Marchand, który niedawno otrzymał ważny urząd sekretarza izby skarbowej, z którym wielki patronat rządu połączony. Także lord Melgund, syn lorda Minto, utracił miejsce w parlamencie.

Nie zdaje się podpadać żadnej wątpliwości, że dwaj liberalni reprezentanci Dublina, Daniel O'Connell i N. Hutton, powtórnie obrani będą, a w Karlowie O'Connell (ojciec) sam osobiście ubiega się za głosami dla jednego z swych synów.

Dziennik *Malta Times* zawiera odpowiedź admirała Stopforda do komodora Napier, w której pierwszy zadziwia się nad oświadczeniami komodora. »To tylko o WPanu powiedziałem« mówi admirał, »że jak-kolwiek chętnie używałem zdatości i nieustraszonego mężstwa WPana, mniemam jednak, że służba nie byłaby na tém cierpiąca, gdyby nawet WPana nie było; gdyż mógłem się zupełnie na to spuścić, że umieszczęni przy eskadrze oficerowie byłiby pełnili wszelkie dane im rozkazy; lecz bynajmniej nie obwinałem WPana, jakobyś sobie wszelką zasługę w wyprawie syryjskiej przywłaszczał.«

Niedawno w Birminghamie poświęcano katedrę katolicką, pierwszą, jaką od rewolucyi z roku 1688 w Anglii wybudowano, gdyż katolikom dotąd tylko kaplice mieć był wolno. Na obrzęd ten przez trzy dni trwający, zjechało się 14 biskupów ze Szkocyi, Irlandyi i osad angielskich. Jks. Walsh, wikary apostołski, odprawił akt poświęcenia.

Według listów prywatnych z Medyolanu, w Londynie otrzymanych, sławna śpiewaczka Catalani umarła d. 20go czerwca w 61 roku życia, w majątności swojej na wybrzeżach Komerskiego Jeziora. Według innych podań miała mieć tylko 57 lat.

Podług dawnego zwyczaju chrzest okrętu wojennego zwykle odbyć powinna najznakomitsza z obecnych osób, i zaszczyt ten przy chrzcie okrętu trzymasztowego *Trafalgar*, spuszczanego w Woolwich z warsztatu, przynależał Królowej,

która chętnie podjąć się tego chciała. Lecz dowiedziawszy się, że lady Bridport, synowica Nelsona (nie zaś jego małżonka), przysłała na ten obrzęd butelkę wina, które Nelson, ów wielki bohater morski, miał z sobą na okrecie *Victory*, oświadczyła, że damie tej, która właśnie była obecną, zaszczyt ten przynależy, co jój też w istocie poruczonem zostało.

Wiadomości z Lizbony uważają w *City* za bardzo niepomyślne. »Kłopot, w jakim znajduje się skarb portugalski, widocznie (jak *Sun* powiada) nowe przesilenia przyspieszy, i wielką już spodziewa się usłyszeć wkrótce o zaprzestaniu wypłat portugalskiego długu narodowego, ponieważ rząd tamtejszy z trudnością będzie mógł raz jeszcze dochody swoje zastawić lub po 20 procentu płacić, jak to zmuszony był czynić dotąd w pożyczce, z taką mozolą zaciągniętej.«

Francyja.

Paryż dnia 2go lipca. Ministeryjum zdaje się brać żywy udział w wyborach parlamentowych Anglii, i z tonu przychylnych mu gazet, dość jasno okazuje się życzenie, ażeby partyja konserwacyjna do stępu przyjsć mogła. Domysł ten tém się potwierdza, że p. Guizot w czasie poselstwa swojego w Londynie miał bardzo ścisłe związki z Torysami i Sir Robertem Peel'em. Jak dalece zaś sprawdzi się nadzieja, którą p. Guizot może na tém zasada, że w razie zmiany ministrów w Anglii zajdzie także na korzyść Francyi zmiana w polityce zagranicznej, tego jeszcze przewidzieć nie można.

Rozporządzenie królewskie z d. 26 czerwca, zwoluje rady jeneralne departamentów na dzień 23. sierpnia. Posiedzenia ich skończyć się mają d. 6go września.

Słychać, że książę Orleański pojedzie do Balonii, dla znajdowania się przy poświęceniu statuy Cesarza, mającej d. 15go lipca być postawioną tamże na kolumnie wielkiej armii.

Minister skarbu p. Humann przyjmował w dniach ostatnich kilku departamentowych porbórców jeneralnych, dla rozmówienia się z nimi o środkach pomocy, jakie mógłby mieć po departamentach na przypadek, gdyby się skłonił udać się wprost do kapitalistów w sprawie pożyczki.

Wiadomość, że Wice-Król Egiptu *Hattyszyf* Sultana ogłosić kazal, obojętnie prawie tutaj przyjęto. Czują tu bardzo dobrze, że wykonanie tej formalności nic nie ma do czynienia z istotnem poddaniem się Mehmeda Alego i że temuż, wyjawszy nawet niezalatwioną dotąd sprawę haraczu, pozostają jeszcze środki do przedłużenia przesilenia Wschodu, jak dalece ta-

kowe od turecko-egipskich nieporozumień za-
leży. —

JX. Lamennais wydał z więzienia swego w *St. Pelagie* nowe dzieło, którego dążność gani bardzo nawet liberalny zresztą *Courrier Français*: „Mąż ten potężnego ducha” powiada „zdaje się że jak na nieszczęście bezużytecznej poświęca się pracy. Rozpoczyna on znowu przeciw religijnej i politycznej władzy dzieło osm-nastego wieku; ale wiek ósmnasty, którego po-wołaniem było wszystko burzyć, zostawił nam gruzy, które nas dotąd otaczają. Pośród gru-zów tych więc tak umysłowego jakoteż ma-teryjalnego porządku świata, JX. Lamennais chciałby na nowo burzyć. Życzyliśmy, ażeby swych od natury danych mu talentów użył był do wynalezienia dla świata żywiołów lepszego porządku, zasady jakiejś lepszej organizacji; ży-czyliśmy, ażeby skargi i złorzeczenia swoje za-mienił był na myśl twórczą i pocieszające wy-razy. Ciężnienia ludzkości zna każdy, lecz jakby im zaradzić, na to jeszcze oczekujemy.”

Jedno z pism tutejszych zawtóra, że opera włoska przeniesie się na następną zimę do *Théâtre de la Renaissance*, a w *Odonie* ma być drugi *Théâtre français* zaprowadzony.

— dnia 3go lipca. Rząd z wielkiem na-
tężeniem oczekuje w téj chwili wiadomości z mia-
sta Tuluzy, gdzie Flor et, prefekt wyższej Ga-
rumny, został odwołanym, a jego miejsce pa-
nem Milo t osadzono, który właśnie tamże po-
jechał. Tuluzę po między wielu miastami, prze-
ciwnemi nowym, przez p. Humanna do nowe-
go oszacowania podatkujących mieszkańców na-
kazanym środkiem, najzaciętszy stawia opór. Bur-
mistrz i rada municypalna wystąpili przeciw te-
mu z największą energiją, a prefekt p. Flo-
ret chybił w tém, że samowolnie nakazał urze-
dnikom fiskalnym, wstrzymać się w czynności
swojej, do której mieli upoważnienie od ministra
skarbu. Gdy p. Humann żądał z tego powodu
odwołania prefekta, koledzy jego lubo niechętnie,
musieli na to przystać, ponieważ w administra-
cyi nie można bezrządu cierpieć. Lecz jak się
zrekło, inni ministrowie niechętnie tylko na to
zezwoili.

W Beausset, koło Tulonu, mieszkańcy otwar-
cie sprzeciwili się projektom p. Humanna i
musiano aż postać tam dwie kompanije pie-
choty.

Wzburzenie, sprawione rozporządzeniem mi-
nistra skarbu, trwa ciągle. I tak w Angers ra-
da municypalna powzięła jednomyślną uchwałę,
ażeby załoga, mieszkańcy szpitalów, młodzi lu-
dzie odwiedzający szkoły, więźniowie, słowem
wszelkie osoby, nie mające ani stałego pomie-

szkania ani rodziny w mieście, w spisach ludno-
ści umieszczane nie były.

Hrabia Bresson, poseł francuzki na pro-
skim dworze, powrócił do Berlina. Powołany
był do Paryża, przemawiać w izbie parów za
obwarowaniem stolicy.

Kompanija 8mej legii paryskiej gwardyi naro-
dowej, osiadła w zgiełkliwej dzielnicy przedmie-
ścia *St. Antoine*, 4ta pierwszego batalijonu, zo-
stała uchwałą królewską zwinięta, za to iż na
nowo obrala kapitana Recurt, jednego z naj-
czynniejszych przewodców zgromadzenia komu-
nistów.

Kabryjoletnik Walenty Duclos, przez sąd
parów z zaskarżenia o udział w zamachu Dar-
mésa z braku dostatecznych dowodów uwolnio-
ny, lecz z powodu posiadania i robienia ładun-
ków i prochu, przytém za udział w tajnym
związku komunistów, do zwyczajnych odesłany
sądów, skazanym został wczoraj d. 2go b. m.
przez sąd policyi poprawczój na dwuletnie wię-
zienie i 300 fr. kary pieniężnej. Wreszcie pod-
byciu kary zostawać ma dwa roki pod dozorem
policyi.

Tulon dnia 28go czerwca. Wszelkie
w dniach ostatnich donoszone z tad wiadomości
nie zdają się potwierdzać; dziś przynajmniej za-
pewniają, że kontr-admirał Lalande nie bę-
dzie mianowany główno-dowodzącym francuzką
siłą zbrojną na morzu Śródziemném i że wice-
admirał Hugon odwołanym nie będzie. Za-
pewniają przeciwnie, że kontr-admirał Lalan-
de pojedzie za miesiąc do jednych z wód nie-
mieckich. Twierdzą wreszcie, że odplynięcie
dywizyi La Sussa jeżeli niezupełnie odwołano,
to przynajmniej odłożono.

Wiadomości z Afryki donoszą o dobrym do-
tychczasowym postępie spustoszeń, jakie niektóre
oddziały wojska algierskiego w ostatnich wypra-
wach wykonały. Jenerałowie francuzcy spalili
wzręcz i wzdłuż wszystko zboże na pniu, zbu-
rzyli kilka włości, wprowadzili bydło i t. d. Wy-
obrazić sobie można, jak przykro musi być me-
żom honoru w ten sposób wojnę prowadzić!
Dla tego ani wątpić, że śród takiego barbarzyń-
skiego postępowania, wkrótce moralne uczucie
do najwyższego stopnia się przytlumi, że nawet
ludzie mający ukształconie, odwagę i charakter,
przez dopuszczanie się izmieniem powinności woj-
skowej takich bezprawiów, wszelki względ dla
ludzkości utracą. Stan moralny właścicieli nie-
wolników w osadach i zdziczenie osadników ży-
jących w wojnie wyniszczającej z krajowcami
w obcych częściach świata, są okropnym dowo-
dem, że ukształcony Europejczyk, który się na
zasadzie z pod ustawy publicznej moralności

uchyla, do zwierzęcia zniżyć się może. Barba-
rzyński zwyczaj, z jakim Francuzi w Afryce woj-
nę prowadzą, może się stać wielkiem nieszczę-
ściem dla Europy. Możnaż dać temu wiarę, aby
wojsko z sześćdziesięciu lub siedmdziesięciu ty-
sięcy ludzi, gdyby je na widownię wojny euro-
pejskiej przywołano, nawróciło się nagle do prze-
pisów praw narodów i ludzkości, które przez
wiele lat nogami deptać je nauczono?

Holandya.

Helder dnia 26. czerwca. Cesarz Ros-
yjski oznajmił naszemu rządowi przez swego
posła, że drugi syn jego, Wielki Książę Kon-
stanty, za przybyciem swoim tutaj najści-
ślejsze *incognito* zachowa. Cesarzewicz ma tu
przybyć temi dniami na eskadrze rosyjskiej.
Pełni on służbę *midsypana* na pokładzie fre-
gaty *Aurora*, na której jest bandera eskadry.
Rząd wydał przeto do różnych władz rozporzą-
dzenie, aby się przychyliły do życzenia Cesarza,
i eskadrę rosyjską, tylko w ten sposób saluto-
wały, jaki dla innych obcych wojennych okrę-
tów jest w zwyczaju.

Szwecyja i Norwegija.

Donoszą ze Sztokolmu pod dniem 22. czerw-
ca: „W dniach ostatnich zeszłego tygodnia za-
szły tu niejaki rozruchy. Wieczorem d. 16.
i 17. przed pomieszkaniem hrabiego Horna,
któremu źle wzięto ostatnie jego postępowanie
na Sejmie, zebrał się tłum ludu i wybił mu
okna. Nie bez niejakego oporu został przez
policję rozpedzonym. Skutkiem tego wyszło
d. 18. obwieszczenie, podpisane przez namiest-
nika Axel Mollerhjelma i dyrektora poli-
cyi Hulsta, w którym jak najostrzej zganiono
te karygodne bezprawia, jako przekroczenie pra-
wa domowego i zaburzenie publicznej spoko-
jności, przyczem wezwano wszystkich ojców fa-
milii, gospodarzy, majstrów i t. p., by mieli
największą baczność na swych podwładnych, dla
uniknienia nadal zgubnych skutków scen po-
dobnych. Ale ponieważ wieczorem d. 18. roz-
ruchy te ponowiły się, a burzyciele spokojno-
ści przepisów policji słuchać nie chcieli, dnia
19go wyszła druga dłuższa odezwa, w której
w potrzebie użyciem siły wojskowej zagrożono.
Odtąd zdaje się, że nic ważnego nie zaszło;
lubo dziennik *Aftonbladet* donosi, że także ze-
szłej nocy pokazywały się tu i ówdzie po uli-
cach zgraje ludu i znowu kilka szyb u hrabi-
go Horna wybito. Między innemi miiano roz-
głosić wieść kłamliwą, jakoby hrabia Horn
zaprojektował na Sejmie, by czeladź ua przy-
stosów przynajmniej przez lat sześć bez płacy

i li za żywność i odzież służyła! Przyzwoite oso-
by nie mieszały się zresztą do tych zaburzeń,
i namiestnik dziękuje zacnym obywatelom za
pomoc, jaką policji dawali.“

Niemcy.

Hanower dnia 3. lipca. Osoby mogące
być wtajemniczone w zamiary gabinetu zape-
wniają, że zwołania nowego Sejmu już w je-
sieni roku bieżącego spodziewać się należy.

Chiny.

Makao dnia 13. marca. Dnia 3. t. m.
odwidił kapitana Elliota Kwang-Czo-su,
pierwszy urzędnik magistratu Kantonu, i na-
stąpiło zawieszenie rozpoczętych d. 23. lutego
kroków nieprzyjacielskich, których wiadomy jest
skutek, to jest wzięcie warowni nad rzeką Bocca-
Tigris, którą warownie znowu d. 6. odebrano.
Kapitan Elliot żąda teraz, jak słyszymy, dwu-
nastu milionów dollarów, wraz z wyspami
Hong-Kong i Wang-Tong; ale rzecz jasna, że
mandarynowie w tej prowincyi nie mają upo-
ważnienia słuchać podobnych żądań. Majetni
obywatele Kantonu oddalili się z majątkami swo-
jemi, widząc niemożność wszelkiego oporu.
Dnia 6. wydał kapitan Elliot odezwę poje-
dnawczo brzmiącą, której zamiarem jest wol-
ność zagranicznego handlu przywrócić. Ale po-
niemaz edykta cesarskie tak stanowczo wyrażają
się przeciw wszelkim związkom z Anglikami,
obawa przeto kupców chińskich stawiać będzie
zawsze znaczne przeszkody wszelkim podobnym
usiłowaniom. Rozdano ceduły amerykańskiej
(*Czopy*), ale tylko okrętom amerykańskim, na
co kapitan Elliot ogłosił, że gdy wszelkie
okręty zagraniczne bez wyjątku podobnych wzglę-
dów doznawać nie będą, ostre *embargo* na han-
del w Kantonie nałoży. Cieszy nas, że może-
my donieść, iż wszystkich jeńców angielskich
wypuszczono; według doniesień gazetowych wy-
jęto z tego trzech oficerów morskich, za któ-
rych kapitan Elliot ofiarował nadaremnie 500
dollarów wykupna; jest to skutek wzięcia wy-
spy Czuzanu. Wojenne i przewozowe okręty,
plywające po wodach północnych, znowu tu za-
winyły; tym czasem ze stanu rzeczy spodzie-
wać się należy, iż nowa wyprawa na północ od-
być się musi; co większa, będzie ona nieodzo-
wną, jeżeli dwór pekiński nawet ostatniemi wy-
padkami w tej prowincyi do uległości się nie
skłoni. — Tym czasem widoki handlowe są bar-
dzo mało obiecujące, bo pomijając że już tu
są znaczne zapasy artykułów przywozowych, o-
kolnik kapitana Elliota z dnia 20. stycznia,
zapowiadający ustanie kroków nieprzyjacielskich,

ten będzie miał skutek, iż takowe jeszcze się bardziej powiększą.“

NOWINY LWOWSKIE.

Tymczasowe Towarzystwo, zawiązane ku zajmowaniu się tutejszym Instytutem ochrony małych dzieci, trwa w swych zbawiennych działaniach dla dobra tego zakładu. Wielu przyjaciół ludzkości, dla poparcia tego szlachetnego zamiaru, przyłączyło się już do pomienionego Towarzystwa, a zaufanie publiczności do tego tak dobrze urządzonego i starannie dozorowanego zakładu, z dniem każdym tak dalece wzrasta, że dla uczynienia zadosyć zgłaszaniu się tylu rodziców, chcących dzieci swoje w tym Instytucie pomieścić, wkrótce potrzeba będzie drugi podobnego rodzaju w innej dzielnicy miasta założyć. Tym czasem wydział Towarzystwa na posiedzeniu odbytém d. 19. czerwca obmyślił i urządził nieodzowne środki dla przyjęcia dzieci do tego Instytutu, zarządzając potrzebom terażniejszym. Uchwalono przytém przy wzrastających siłach i środkach pieniężnych Instytutu ochrony małych dzieci, liczbę obiadem obdarzanych ubogich dzieci do pięćdziesięciu rozszerzyć, przyczém wszakże komisya zajmująca się przyjęciem, otrzymała zlecenie, ściśle nad tém czuwać, by dobrodziejstwo to stało się udziałem dzieci tylko prawdziwie ubogich i pocziwych rodziców.

Aktorowie sceny polskiej zakończysz kurs letni daném dnia 14. b. m. ostatniem przedstawieniem dramatu: *Życie we śnie*, wyjadą na kilka tygodni do Tarnopola, dla dania tamże kilku przedstawień. — Dla miłośników literatury sławiańskiej wyjdzie wkrótce bardzo ważne w języku niemieckim dzieło, to jest: *Wiadomość o mityzmie sławiańskim w najobszerniejszém, także staro-prusko-litewską mitologiję obejmującym znaczeniu*. Autorem dzieła tego jest profesor w naszym Uniwersytecie dr. Hanusz. Czerpał on je ze źródeł, i wypracował także literaturę sławiańsko-litewskiej archeologii i mitologii. Już dawno czuliśmy potrzebę takiego dzieła, które na przedmiot ten, niezupełnie jeszcze w literaturze sławiańskiej wyczerpany, wiele rzuci światła. — Scena polska przedstawiła nam temi dniami dwa ostatnie akta tragedji Szylera pod nazwą: *Śmierć Wallensztajna*, którą Jan

Nep. Kamiński po mistrzowsku przelożył. Przecież raz ujrzeliśmy na naszej scenie dramat klasyczny! Z wielką ciszą przysłuchiwała się — wcale nieliczna publiczność — temu wyborowemu poematowi, i wyznajemy, żeśmy już dawno z takim zadowoleniem nie opuścili teatru. Mocne wrażenie sprawiły na nas ostatnie sceny tego wielkiego historycznego obrazu, które w taki sposób przedstawiono, iżby największemu teatrowi zaszczyt zjednać mogły. Duch niemieckiego poety przemawiał do nas w naszym języku i przesunęły się przed naszym okiem dzieje minionych wieków. Gra wszystkich aktorów była odznaczająca się, a każda nawet najmniejsza rola oddaną była z precyzyją i przyczyniała się do podwyższenia całości. Tu udowodniło dostatecznie towarzystwo aktorów naszych, na jakim stopniu kształcenia zostaje.

X.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Nieurzędowe.)

Targ na woły we Lwowie d. 12. lipca 1841.

Z przypędzonych 81 wołów w 3 partyjach, sprzedano rzeźnikom tutejszym, a mianowicie: 1) Fischel Dimand z Rozdolu, 30 sztuk, ważących mięsa $17\frac{1}{4}$ a loju $2\frac{3}{4}$ kamienia, po 120 zr. 15 kr.; 2) Leiser Feuerstein z Narajowa, 33 sztuk, ważących mięsa $16\frac{1}{2}$ a loju $2\frac{1}{2}$ kamienia, po 120 zr. 30 kr.; 3) Fischel Dimand z Rozdolu, 18 sztuk, ważących mięsa $15\frac{1}{2}$ a loju 2 kamienie, po 110 zr. w. w.

Gdańsk d. 2. lipca 1841. W tym tygodniu było więcej ochoty do kupna zboża; kilku spekulantów ożywiło nasz targ. Pszenicę rażno zakupowano, także i na groch był odbyty; atoll z żytem idzie bardzo leniwo: spodziewają się bowiem, że zbiór tego ziarna będzie przecie lepszy, niżeli się na to zanosilo. Pszenicę zakupowano także i ze spichrzów, i płacono za nią te same ceny co i za pszenicę z wody. W ogóle przedano w tym tygodniu 1754 łasztów pszenicy. Ceny były następujące: Łaszt pszenicy 128 do 133 zł. pr. od 360 do 470 zł. pr. żyta 117 do 121 zł. pr. od 222 do 230 zł. pr. grochu 232 zł. pr.

Z Berlina i Szczecina donoszą pod d. 7. b. m., iż pszenica i tam ma pokup po cenie nieco podwyższonej. (Preus. Hand. Zeit.)

Bardzo ważna wiadomość
dla właścicieli gorzeln.

Niżej podpisani obywatele lwowscy i majstrowie kotlarscy
 oznajmują niniejszém: iż właśnie co nabyli od pana

Schwartz tajemnicę i przywilój
 robienia dla Galicyi jego aparatów,

które spełniając wszelkie warunki gorzelnictwa do wysokiego stopnia doskonałości doprowadzonego, w krajach niemieckich tak dalece się upowszechniają, że dotąd już ich do 230 pozaprowadzano. Ani wątpić, że aparaty te, dające się użyć w gorzelniach największych rozmiarów, zasługują na pierwszeństwo przed wszystkimi innemi dotąd znanemi. Budowa ich zupełnie nowego pomysłu, różni się całkiem od dotychczasowych aparatów. Wydają one wódkę i okowitę aż do najtęższego spirytusu, zupełnie wolne od olejku śwędnego i bez wszelkich niedogonów. Prócz wielu innych nieporównanych zalet, posiadają i tę wielką dogodność, że je bardzo łatwo czyścić można, gdyż nie ma przy nich ani węzów, ani też talérzy, w którychto zakradająca się nieczystość jest zwykle przyczyną śwędności wódki. Nareszcie i tego pominąć nie możemy, że aparaty te są bardzo tanie.

Bliższą wiadomość udzielają niżej podpisani i zarazem przyjmują obstalunki. — Lwów dnia 14. lipca 1841.

Jan Wentzel,

przy ulicy Niższej Ormiańskiej Nr. 345.

Karol Wentzel,

przy krakowskiem przedmieściu Nro.

582. 2/4

Nowy sklep.

Magazyn dzieł kunsztu i nut

Franciszka Galińskiego

(we Lwowie, w domu J. P. Hudetza),

poleca szanownym lubownikom muzyki i sztuk pięknych, swój nowo założony magazyn. — Można u niego dostać lub też zamówić wszystko, co do kunsztu lub muzyki należy, jakoto: książki do nabożeństwa w pięknych oprawach, książki elementarne i inne z rycinami, mapy jeograficzne, ryciny, obrazy olejne, Litochromije, akwarele, nuty wszelkiego rodzaju, papiery listowe paryzkie i inne, opłatki patentowe z dewizami lub z cyfrą, piękne i dobre laki, wzory typoniowe, kanwy papierowe, wzory dla uczących się rysunków, farby wodne do miniatur, farby olejne, płótna malarzkie, wernixy, Bristol-papier, kość słoniową, najlepsze ołówki do rysunków, penzle, złote ramy i t. p.

Najusiłniejszym mojem staraniem będzie, szanownę publiczność zawsze i w każdym względzie zadowolnić.
